Hantering van demensie

Die behandeling van demensie hang af van die oorsaak. Die behandeling sal fokus op die vertraging van die aanvang van die siekte en om die vordering te vertraag. Om nuwe behandeling vir Alzheimer se siekte te ontwikkel, is 'n aktiewe navorsingsveld.

Die hantering van demensie betrek die dokter, pasiënt, versorger en die gemeenskap. Die lewensgehalte van die versorger, tot 'n groot mate, bepaal die lewensgehalte van die pasiënt. Versorgers moet bewus wees van maniere om hul emosies te hanteer deur soveel as moontlik te leer oor die siekte.

Nie-mediese behandeling moet geïmplementeer word voordat mediese behandeling probeer word. Dit sluit in psigo-opvoeding en ondersteuning van die versorger, om 'n veilige en bekende roetine vir die pasiënt te skep, die pasiënt met daaglikse aktiwiteite te help en hom of haar besig te hou.

Skakel jou gesondheidsorgverskaffer indien:

- 'n skielike verandering in geestestoestand gebeur
- jy nie 'n persoon met demensie tuis kan versorg nie

VIR MEER INLIGTING KONTAK:

Geestesgesondheidsinligtingsentrum van Suid-Afrika (MHIC)
Posbus 241, Kaapstad 8000, Suid-Afrika

Tel: +27 (0)21 938-9229
E-pos: mhic@sun.ac.za
www.mentalhealthsa.org.za

Hersien 2019

Demensie

Wes-Kaapse Regering
Gesondheid
VIR JOU

MENTAL HEALTH INFORMATION CENTRE
Southern Africa

Dementia_2019 AFR.indd 1 2019-11-25 10:20:01 AM

Wat is demensie?

Demensie is ’n beskrywende term vir ’n groep simptome wat deur ’n aantal breinsteurings veroorsaak kan word. Dit is ’n progressiewe, degeneratiewe breinsindroom wat geheue, denke, gedrag en emosie aantas. Demensie is nié deel van normale veroudering nie.

Verskeie tipes demensie

Alzheimer se siekte: In hierdie toestand kom daar ’n biologiese verandering in die brein voor wat uiteindelik lei tot verlies aan breinweefsel. Die aanvang kan eers stadig wees, maar dit word dan gevolg deur geleidelike versnelling tot ’n vinnige agteruitgang. Alzheimer se siekte is nie omkeerbaar nie, maar sommige medikasie kan die vordering vertraag.
Vaskulêre demensie: Hier ontwikkel die brein veelvuldige klein areas dooie weefsel weens blokkasies in klein breinbloedvate. Dit is meer algemeen by persone met ’n geskiedenis van hoë bloeddruk, beroertes, rook of alkoholmisbruik. Behandeling van hierdie toestande, kan die vordering van vaskulêre demensie vertraag.
Alkoholgeïnduseerde demensie: Breinskade wat veroorsaak word deur chroniese, langdurige alkoholmisbruik. Behandeling vereis nugterheid, vitamienvervanging, korreksie van mediese probleme en hantering van gedragsprobleme.
Ander tipes sluit in demensie wat veroorsaak word deur Huntington se siekte, Parkinson se siekte, Lwey-liggaam demensies, Creutzfeldt-Jakob-siekte, Pick se siekte, en MIV/VIGS.

Wat veroorsaak demensie

Die oorsake van demensie kan sekere mediese toestande, post-middelmisbruik of ’n kombinasie van beide insluit. In ontwikkelde lande maak Alzheimer se siekte omtrent die helfte van alle gevalle van demensie uit.

Kenmerkende simptome

Die simptome van demensie wissel aansienlik en hang af van die individu en die onderliggende oorsaak. Die eerste teken van demensie is gewoonlik korttermyngeheueverlies. Ander simptome sluit in gemoedsveranderinge, kommunikasieprobleme en om hartseer, bang of kwaad te voel.

Vroeë waarskuwingstekens sluit in:

- onlangse geheueverlies
- disoriëntasie met betrekking tot tyd en plek
- sukkel om bekende take uit te voer
- veranderinge in gemoed of gedrag
- probleme met taal (sukkel om bekende voorwerpe by die naam te noem)
- swak oordeel
- verlies aan inisiatief
- om dinge te verlê
- probleme met abstrakte denke
- persoonlikheidsveranderinge

Soos demensie vererger, word simptome meer ooglopend en kan die volgende insluit:

- sukkel om basiese take uit te voer soos om te ry, etes voor te berei, lees of skryf
- om besonderhede oor sake van die dag te vergeet
- swak oordeel en verlies aan vermoë om gevaar te herken
- delusies, hallusinasies, depressie, prikkelbaarheid
- verandering in slaappatrone, skrik dikwels saans wakker
- sosiale onttrekking
- praat in verwarrende sinne en gebruik woorde verkeerd
- gestryery en gewelddadige gedrag

Diegene met ernstige demensie kan dalk nie basiese aktiwiteite van die daaglikse lewe uitvoer, familielede herken of taal verstaan nie.

Voorkoming van demensie

- Die meeste oorsake van demensie is nie voorkombaar nie.
- Om op te hou rook en hoë bloeddruk en diabetes te behandel, kan die risiko vir vaskulêre demensie verminder.
- ’n Gesonde lewenstyl, gebalanseerde dieet en gereelde oefening kan ook die risiko vir vaskulêre demensie verminder.